

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová a
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

V I Z Z O L T Á N

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Bőjti gondolatok.

Az emberi szív a változatosságot sze-
reti; az egyhangúság talán kedvezhet az
egészségnek, a testi szervezetnek, amennyi-
ben ugyanis a rendes és mindig pontosan
beosztott élet az orvosok szakvéleménye
szerint hathatós védelmet nyújt a betegsé-
gek ezer neme ellen, de a szellemnek fá-
rasztó az és munkakedvében, üdeségében
támadja meg. A kath. egyház, mely az
emberi természethez alkalmazkodik szigo-
rúan körvonalazott hitelveinek korlátai kö-
zött, azért rendeli a farsang, a vigás ideje
után a bőjtöt, a bűnbánat időszakát.

Sajnos, hogy e rendelkezést a társa-
dalom ma már nem respektálja azon mér-
tékekben, mint az előtt, midőn a vallásos
buzgóság jobban áthatotta az embereket s
a „skepszisz“ nem mérgezte még meg a
kedélyek őszinteségét. Pedig a mai korra
nagyon reá férne egy kis komoly önvizs-
gálat, nyomon követve a bűnbánattól és a
javulás megkezdésétől.

Ne értsenek valahogy félre t. olvasóink,
nem predikáció akar ez lenni, csak egy
kis elmélkedés, a melyet a hamvazó szer-
dával megkezdődött nagy bőjti hangulat
teljesen időszerűvé tesz . . .

A régi pogány bölcsészet így oktatta
az ő hiveit: „Ismerd meg önmagad!“
Ekép az önismeretet állították oda alapjául
minden ismeretnek, tehát az életphiloso-
phiának is. És — csodálatos valami, ezt a

principiumot vallja a kereszténység is, mint
legfőbb feltételét minden javulásnak. A kü-
lönbség csak az, hogy az utóbbi kiegészíti
azt még egy új jelszóval, melyet sejtett
ugyan már az antik bölcsészet is, de beis-
merni nem mert, mivel magasabb tekintély
öt ebben nem támogatta önszeretetével
szemben, mely így hangzik: „Tagadd meg
önmagad!“

Mily komoly és nagyfontosságú intel-
mek ezek, mennyire megváltoztatnák azok
társadalmunk jelen alakját, ha behatolhat-
nának azok az emberek szívébe s mint
valami erkölcsi kovás, átváltoztathatnák
azokat az igazság és erény szabályai sze-
rint . . .

Sok embert nem a közügyek iránti
őszinte érdeklődés visz a szereplés terére,
hanem egyéb egyéni indokok. Vannak, akik
ambitiójukat látják kielégítve azzal, ha a
közügyekbe befolyhatnak, tekintet nélkül
arra, hogy meg van e talajdonkép ahhoz
a kellő szellemi és erkölcsi kvalifi-
kációjuk. Nem ok nélkül választom szét
e kettőt, mert mindenik külön fontossággal
bir s csak társulva adják meg a jogot arra,
hogy valaki vezérszerepre vállalkozhassék.
A tömeg ugyanis szemmel kíséri a közpá-
lyán élő egyének minden cselekedetét s
néha talán szigorúbban is ítéli meg, mint
kellene s igen nagy az a kár, mely a rossz
példából a közönségre hármlik. Azért vagy
vonuljon félre az, aki immoralis szenvedé-
lyeknek áldoz, vagy ha jelentős egyén,

köztektentély akar lenni, tanulja meg az
önismeretet és az önmegtágadást, a melyek
öt erkölcsileg is qualificálni fogják.

De nem csekély baj az sem, mely
abból hárul főleg a közügyekre, ha valaki
állást foglal el erején fölül, mert
ennek folytán mások eszközévé válik, akik
talán saját önérdekükben felhasználják az
ő gyengeségét.

Vannak egyének, akik folyton a vallási
türelmet hangoztatják, szemben teljes elfo-
gulatlanságot mutatnak polgártársaik iránt,
de belsejökben egész másként éreznek s e
ferde felekezeti gyűlölködő
érzelmet akkor sem tudják le-
vetkezni, a midőn oly közügyek-
ről van szó, a melyek a vallást
teljesen nem érintik s lépten-
nyomon azon működnek, bár nagy leple-
zettséggel, hogy a saját felekezeti érve-
nyesítsék még a méltányosság és a jog
rovására is. Itt sem ártana egy kis önisme-
ret és önmegtágadás.

Végül vannak, akik vidéki nagysá-
gokká növe ki magukat, annyira el biza-
kodnak, hogy föltétlen hódolatot kíván-
nak mindenkitől, aki utána került a község
kötelékébe s nem respektál semmi képzett-
séget és érdemet, a melyet mások szereztek
maguknak, ha nem ugyanazon községben
is. Persze a higgadt gondolkodó megmo-
solyogja az ily kis nagyságok gögjét, mert
tudja a forrást, a hova az visszavezethető
t. i. a szivbeli és szellemi műveltség hiá-

TÁRCZA.**Hogyan lettem én „gyütt-
ment?“**

Irta: CSIZMADIÁNÉ GUILTS MATILD.

Doktornak neveztek ki R . . . be, egy kis
hitvány falucskába, ami a vonatról nézve inkább
nézett ki tanyának, mint falunak.

A kis megálló helyen valami szekér-fele várt
reám két sovány gebével, — amit a jegyző kül-
dött elém, akinek jejezttem érkezésemet.

Átkozott rossz kátyús uton döcögöttünk jó
három negyed órát, amikor megszólított a ko-
csisom:

— Hát izé! — maga az új doktor? —

Akkor kaptam kezembe orvosi diplomámat,
telve büszkeséggel, ambícióval, nagyon megköve-
teltem a czímet, amire rá is szolgáltam. Bántott
a paraszt durvasága, de nem akartam mindjárt
rendreutasítással kezdeni, azért csak rámondtam:
Igen, én vagyok Talpas Imre doktor.

— No az Isten éltesse teinsuram! — emelte
meg zsiros kalapját kocsisom — Csak jól viselje
magát, itt megélhet. —

Éppen egy kökerítéshez értünk, amiből szép
piros zsindeyes ház emelkedett ki repkényes ol-
dalával, a lombos, árnyas kertből, az enyhe tavaszi
szellő orgona illatot és zongora hangokat hozott
felém s egy sejtelmes, rejtelmes érzés megreme-
g-

tette szivemet: „Ki lakik itt?“ kérdeztem a
kocsisomtól, mialatt hallgatva figyeltem a dalt
„Szomorú fűz hervadt lombja . . .“ csendült hozzá
egy tiszta üde hang.

— Ugy-e szép szava van — kacintott rám
vissza a magyar — hát ez a „Fekete asszony“ —
csak úgy hívja a falu népe, pedig van neki tisz-
tességes neve, ura, de olyan az itteni nép —
instálom — hogy mindenkinek nevet ad színéről,
szaváról, viseletéről, — az elment doktort meg
kutyás doktornak hitták, mert hogy szörnyen félt
a kutyáktól, ha egy vagy két kutya feléje ment,
elkezdett forgolódni, visitani, akár csak a gyere-
kek, aztán elnevezték kutyás doktornak. Nem tom
majd a teins urnak mi lesz a csúf-neve?

Nem tudtam nevessek-e vagy mérgeződjem.
„Nagy tekintélyt szerzett itt az elődöm“ — mon-
dám komolyan, hangosan gondolkozva.

— Nem volt biz' az valami nagy ügy tekin-
tetre, inkább nagyon is vékony bőrben volt az
Isten-adta, még sokkal hitványabban nézett ki,
mint teins uram.

— Jól van, jól! esitítottam inkább magamat,
mint a parasztot. — De még most sem mondta
meg atyafi, hogy hívják azt a szép szavú asszonyt.

A paraszt megvakarta a fülét, — várjon
csak egy szempillantásig teins uram, mindjárt
eszembe jut, ahá! tudom már: Li b a m á j a
Pihaprémné a neve. (Liebmeier Tihamérné volt.)
Nem rég gyűttek ide lakni, az ura ritkán van itt-
hon, csak a fekete asszony van egyedül.

— Miért hívják fekete asszonynak?

— Mert olyan fekete az instálom, akár csak

a cigány, aztán a viganója, testállója is mindig
fekete.

A paraszt elhallgatott, én is; csak a levegő-
ben szétillanó jázmin és orgona-illat beszélt tovább
a fekete asszonnyal.

A jegyző szives vendégszerető magyar ember
volt; felesége pedig egy rézbőrű, vörös arcú
asszonyság, aki igen jó szakácsnőnek bizonyult,
mert pompás, izletes vacsorát tálalt fel, — mialatt
affectált, tempós lépésekkel húzta végig pecsétos
pongyolájának hosszú uszályát.

Vacsora közben elbeszéltem kocsisommal
folytatott discursusomat és kérdezősködtem a
fekete asszonnyal.

— Gyönyörű szép asszony! — csettentett
nyelvével a jegyző — ilyen lehetett a világszép
Kleopatra.

— Ugyan eredj — húzta a szót affectáltan
a jegyzőné, akár csak a pongyoláját — inkább
olyan utálatos!

Láttam, hogy a házafelek a vitatkozás
terére léptek — siettem más témát felhozni,
hanem a fejemben ott motoszkált a Kleopatra.
Orvosnövendék koromban nekem is volt egy édes,
bajos, szépséges „Kleopatrám!“ Szini növendék
volt, karesú, magas, — aranyszínű bőrrel, nagy
fekete tiszta szemekkel, piczi piros ajkai körül
vakító fehéren villogtak elő szép hosszús, hegyes
fogai. Szittam ezt a piros kis ajkat, öleltem a
karesú termetet és imádtam sötét göndör, selyem
puhaságú hajzatát, de egyebet semmit sem tethe-
tem, mert az én kis növendékem nagyon tisztes-
séges leány volt. Végzett! Elkerült a fővárosból;

nyára; mindazonáltal aggasztó jelenség ez is a közügy szempontjából, mert akadályul szolgál abban, hogy a társadalom irányadó elemei egygyé összeforradhassanak. Mennyi üdvöst létesíthetne itt is egy kis önismeret és egy kis önmegtágadás!

A bőjti időszak komoly napjai igen alkalmasok a magunkba szállásra és az elmélkedésre. Vajha fölhasználná azt társadalmunk is, nem csupán az egyén, a hívő, arra, hogy az alapja legyen egy dicső fel-támadásnak, a közélet minden irányú emelkedésének.

Ünnepi beszéd.

Elmondotta az abonyi „Katholikus Olvasó-Egylet” házsze-telési ünnepélyén: VIZ ZOLTÁN.

Amint a kezdetben csak egy párból álló emberiség idők folytával elszaporodott és nyelvére nézve is különbözői kezdett, lassankint a népes családokban virágzó u. n. patriarchális életmód megszűnt, mert absorbeálta (magába felszívta) azt a kifejlődő nemzeti élet. Az egyes nagy családok községékké, városokká olvadtak egybe s ezekből támadtak a nemzetek lakhelyei: az országok.

Az egyes országok kebelében aztán, azoknak keretén belől, a társadalmi élet többféle alakulásra ment keresztül a különböző korok vallási és ethikai (erkölesi) felfogása szerint. Mert az emberek társas-igényei különböző korszakokban különbözők voltak s a szerint rendezték be együttélésük mikéntjét. A régebbi kort általában az egyszerű, családias gondolkodás jellemezte s ez nyert kifejezést társadalmi életében is.

Másként van ezzel a mi korunk, mely lázasan tör előre, mintha munkájával századok mulasztását kellene kipótolnia s minden téren reformokat teremt, a melyek helyességét még csak a későbbi gyakorlat fogja sanctionálni.

Mondhatjuk, hogy manapság az egyletek korát éljük. Mindenfelé országszerte, mintegy varázsütésre támadnak azok s szinte aggodalomba ejtik a fontolgató észet, hogy nem megy-e majd e téren is túlságba az emberiség? Meg van-e kellő haszna, rendeltetése az ily társas köröknek?

Lehetnek, kik minden habozás nélkül, kivételt nem téve, helyeslik a homogén (hason) elemek ily tömörülését s egyszerű physikai jogot és igazságot látnak benne, én azonban csak „cum

még egy ideig leveleztünk, egyszer csak válasz nélkül maradtak a leveleim s aztán vége lett mindennek.

Csak az én szivemben maradt egy fájó, vágyakozó érzés, mintegy nyitott seb; ő bizonyosan hamar elfeledett.

Unalmas lehettem ez estén, csak gépiesen kérdeztem — feleltém. — lelkeket megejtette Cornélia emléke; így hívták az én „Kleopátrámat.”

Megmutatta a jegyző szobámat, de én szokásomhoz híven sétára indultam, lépteimet a fekete asszony háza felé irányítottam, mialatt gondolataimban Colóval foglalkoztam, észre sem vettem, hogy a kőkerítés keskeny ajtócskájára elé értem.

— Ime!! — hallatszott egy örömteljes női hang s a másik pillanatban karjaim közt tartottam Colót. Édes Barátom! Imrém! — Hogy jöttél Te ide?

— Megválasztottak községi orvosnak — hebegtem meglepetve és megszorogtatva kis puha kezét.

— Jöjj! Jöjj! — sugta halkán és behuzott a kertbe, bezárta utánnunk az ajtót, — Maradj itt egy pillanatig, eltávolítom a cselédet.

Még jól fel sem ocsúdtam meglepetésemből, már megfogta kezemet, a hideg remegő kis kéz és a sötét lombos kerti uton vezetett előre. Szobába érve sietve gyújtott lámpát és előttem állott teljes szépségében a szebb asszonynya fejlődött Coló.

— S az urad? — kérdeztem körülhordozva tekintetemet a fényesen, izlésesen butorozott salonban.

Hozzám simult, átölelt, éppen úgy, mint

grano salis” dicsérhetem e lázas egyesülési törekvést, úgy t. i., ha biztosítva látom azon feltételeket, a melyek az egylet működésének társadalmi veszélyességét minden kétségen felül helyezik, ellenben pedig konkrét, akár anyagi, akár erkölesi vagy mindkét nemű haszon reménye csillog ki megalkotott alapszabályzataiból.

Hála Istennek! Ez az egyesület, a melynek új házat ma megáldottam, távol áll minden oly gyanútól, melyvel egyes most keletkező népkö.öket sokan nem minden ok nélkül, tekintenek, mert már magában véve az a vallás-erkölesi alap, a melyre ez az egylet helyezkedett akkor, amidőn czimébe felvette a „katholikus” jelzöt, elég biztosíték arra, hogy a szeretet evangéliumának szelleme irányítja annak működését. Azért ez egylet méltán dicsekedhet már eddig is aránylag hosszú fenállása óta városunk polgárságának minden időbeni osztatlan becsülésével és szeretetével. Vallás és osztálykülönbség nélkül szokták ünnepélyeit, időnkint rendezett báljait látogatni s ez a legfőbb bizonyíték arra, hogy az igazi vallásosság nem választja el az embereket, hanem közelebb hozza egymáshoz, nem gyűlöletet tanít, hanem kölcsönös becsülést és szeretetet!

A minap egy fiatal kör házszentelési ünnepén voltunk jelen s ma ismét házat szentelni voltam szerencsés, az abonyi „Kath. Olvasó-Egylet” újonnan szerzett otthonát. Ez az egylet már veterán, talán a „Casinó”-t kivéve a város legrégebbi egyesületeivel egy idős, mert hiszen tavaly ünnepelte fenállásának 25 éves jubileumát. De épen azon körülmény, hogy csak annyi idő után volt képes magának saját otthonát szerezni, eléggé sejteti velünk azon küzdelmeket, a melyeket megfutott pályája alatt közönségének közönyével meg kellett vívnia.

Pedig tagadhatatlan, hogy úgy jellegénél, mint hivatásánál fogva nagy szerepet kellene betöltenie e körnek úgy községi, mint társadalmi életünkben. Az abonyi „Katholikus Olvasó-Egylet” tagjainak zömét a polgárság legfüggetlenebb eleme, a vagyonos gazdaközönség alkotja. Ez az az elem, mely hivatva volna a közérdek munkájában vezérszerepet vinni, mert nincsen lekötve semmiféle irányban a hatalomnak s bir azzal a józan magyar észjárással, a melyről népünk messze földön ismeretes.

Nem kutatom ez ünnepi alkalommal az oko-

regén, tartózkodva szüziiesen, csak selymes kis feje pihent a vállamon: „Nincs férjem, — meghalt, özvegy vagyok!”

— Özvegy? — kérdém szigorúan nézve bele a szépen felpirult arcba és csillogó nagy szemekbe. — S ki az a férfi, aki időnkint ellátogat hozzád és a faluban mindenki férjedként enlegeti?

— Valóban? Férjemnek tartják őt? — Kérdé a régi gyermekes mosolyal ajkai körül. — Az ügyvédem, aki házat keres a számomra Pesten. De hát jöjj! ülj ide mellém! elmondom mi történt elválásunk óta, — maga mellé huzott a paullagra: Aradra szerződöttetek, ott játszottam fél évig, mikor egy öreg dúsgazdag földbirtokos megkérte kezemet; a szivem teli volt első szerelmem emlékével s ha a tied nem lehettem, közönyös volt, bárkié leszek. Két évig éltem férjemmel, amikor hirtelen meghalt; végrendeletében engem tett általános örökösivé, csak azt kötve ki, hogy gyászévemet töltssem teljes elvonultságban és szenteljem emlékének; ezt a nem rég vásárolt birtokot jelölte ki lakhelyül. Ez a történetem — s most elmondom álmomat: hittem, hogy a fővárosban feltalálalak s ha még akkor Te szabad lész és szeretni tudsz, fel fogom ajánlani magamat s vagyonomat Neked és boldogok leszünk. Nos akard? Kellek? — Kérdezte és karesú termete szép nyaka előre hajlott, két gyengéd fehér kis keze összekulcsolva ölében pihent, így leste félve, rettegve ajkamról a szót; nagy tiszta őz szemei bocsánatot, nyitva feledett piros kis szája, hevesen emelkedő gyönyörű keble szerelmet, kéjt, boldogságot esdett.

kat, a melyek ez ideig egyletünket háttérbe szorították, nem kutatok az után sem, mi lehet annak oka, hogy majd 10 ezer lélekből álló hitközségünkben ez egylet tagjainak száma alig birja az egy százat meghaladni, holott ezerig emelkedhetne; ki-ki tegye szívére kezét, vizsgálja meg önmagát s adja meg reá önmagának a feleletet. S aztán a mi eddig nem jó volt, legyen jövőre másként, karoljuk fel egyletünket egyetemesen, hogy az mielőbb és minél tökéletesebben elérje célját; hassunk oda válllvetve mindnyájan, hogy egyletünk elfoglalja az őt megillető helyet s vegye ki erkölesi súlyához képest szerepét a közéletből.

Ime most már van saját otthonunk, a mely ma felszenteltetett; tegyük e hajlékot a családias társalgás és hasznos szórakozás, művelődés tüzhelyévé, ahol örömmel jelenjék meg városunk minden kath., sőt mint pártoló, egyéb polgára is s szerencsésének tartsa, hogy e tisztes egylet tagjaként szerepelhet. A testvéries szeretet és egyetértés legyen az a közös kápos, mely tagjait összefűzze. Akkor közös munkával alkothatunk nagyot s megmutathatjuk a világnak, hogy a „Katholikus” jelzöt nem válaszfalnak tettük oda egyletünk czimébe, hanem azért mert a Krisztusi szeretetet és igazságot akarjuk érvényre juttatni az életben, a mely alapja a haza és a társadalom szilárdságának!

A szölszet köréből.

X.

A nyításra mindenütt szükség van, ahol a szölsötökeket ősszel befödni szokás. Ez tavaszkor hajtandó végre fagymentes időben. Márczius hó elején, mikor a föld a kaját beveszi, hozzá kell látni a szölsöt kitakarásához; a nyitással megkésznünk nem szabad, mert a hirtelen felmelegedő homokban, kivált ha az túlságos nedves, a szemek kipálnak, ami a homoki szölsötben nagy fordulatot téshen, mert a csapok termő szemei nem hajtának ki. Bakhátas szölsötben a töke hamarabb fakadnak indul azért, mert ősszel a gyökerekről a föld a tökékre hanyatván, vékonyabb réteget képez a gyökér felett és e miatt a naptól hamarabb felmelegíttetik, de korai kinyitás folytán vastagabb réteg kerülván a gyökerekre, a felmelegedést és a gyorsított kifakadást késlelteti, ezen actus pedig kései fagyokra üdvös befolyással van.

A töke mélyen kinyitandó, hogy a harmatgyökerek és a fattyú-hajtások simán levághatók legyenek, a bakhát szerint mivelendők bakhátra, a sik mivelésüket pedig sikra és a töke körül tányérforma gödröcskékre idomítva. A nyitáshoz

Átöleltem, esókom, ölelésem heve a régi volt — megértette, hogy szeretve van.

— Ne! Ne! Te édes! Légy okos, légy jó, ha szeretsz! Az első lépés, melyet egyesülésünk felé teszünk, ne legyen bünös! Várj! egy hónap még és szerelmünk meg lesz jutalmazva — csitított az okos asszony. Erről még jobban ráismertem, tudtam, hogy tiszta, igaz és jó maradt.

— Most pedig hallgassa meg édes kis doktorom, mi lesz a teendője, holnap vagy holnapután visszautazik a fővárosba, felkeresi Miklós Gyula ügyvédet s együtt fognak vásárolni, ott és olyan házat, ami legjobban megfelel az ön praksisának. Azt, az alatt az egy hónap alatt, ami az én gyászomból még hátra van, berendezi s a megmaradt pénzt belátása szerint értékpapirokban elhelyezi; megszerzi az esküvönkhöz szükséges okmányokat s áttekinti bánáti birtokunkat; intézkedik, hogy minket esküvönk után ott kedélyes népünneppel fogadjanak. Én pedig, miután sem apám, sem anyám nincsen, itt várom be szerelmem édes völegényemet; álmódva a szerelemről, boldogságról, mint a csipkerózsza kisasszony. Igen? Ugy lett!

Másnap meglátogattam a súlyosabb betegeket és lemondtam állásomról, de megígérttem, hogy tekintettel arra, hogy a faluban több súlyos beteg van, küldök a fővárosból egy helyettes orvost.

Ettől a collegától hallottam, hogy bizony engem is elkereszteltek a jó falusiak, — mi tagadás benne — „gyütt-ment doktor” lett a nevem.

CSARNOK.

Dalok.

Irta: JOGONCZ.

I.

Lányka! mióta
 Reád tekintetem,
 Mérheterlen örült
 Szerelembe estem,
 Szeretlek édesem,
 Ha éltem kívánod,
 Szívem lánghevével
 Mindent érted áldoz.

S mióta szeretlek
 Azt sugja ez érzet:
 Hogy nem csak az égben,
 Itt is szép az élet.

II.

Nehezen várom, hogy
 Megláthassalak.
 Látásodért szívem
 Majdnem meghasad.

No de minél tovább
 Tart e gyászos éj,
 Annál nagyobb lesz, ha
 Láthatlak, a kéj!

III.

Olyan az én szívem,
 Mint egy bús rengeteg,
 Melyen át csak a kín
 Villámi fénylenek.

E sötét rengeteg
 Szép ligetté válik,
 Ha benne nap gyanánt
 Szép szemed sugárzik.

Hol szeretik legjobban a rumos theát a járásban?

Rékason, természetes és bebizonyított dolog ez, mert nyáron nincs mit inniok — a víz a Zagyrában rendszeren elapad, tavasszal-összel meg ők szaladnak el a nagy víztől. Ilyenkor pedig ha be lenne fagyva a Zagyrva, hát jég van rajta, azért nem férhetnek hozzá. Ilyen körülmények között theáznak, theázik ott az éjjeli bakter is. De mivel a thea is hát leginkább a rékasi füzesekből kerül ki, annak jobbátételére használják a rumot. Hogy a rum jamaikai vagy braziliai-e, nem tudjuk, valószínűleg honi gyártmány — dicséret nekik a hazai ipar ily módoni fellendítéséért is — de ezt nem kutatjuk, kinek a pap, kinek a papné. Már kérem a rékasiak gusztusát nem akarjuk szabályozni, mert hát azt Bartucz Leopold szabályozza, aki a theához a rumot is szokta szállítani. Itt a farsang vége, a thea-esték, zsúrok Rékason is megfognak szünni, de hogy ki ne fogyjon a farsang végén a rum, Bartucz Leopold kellő módon ellátta magát, hozván Szolnokról 29 litert 27 frt értékben.

A midőn haza ért Bartucz Leopold, kifogott, a lovakat bevezette az istállóba, a kocsihoz visszament és örömmel leakarta emelni kocsijáról a rékasi zsurok lelkét (értsd spiritusát), de majd össze rogyott, azt hitte, hogy szeme romlott meg, mert kocsiján többé nem látta a rumos hordót. Ijedsége abban nyilvánult legjobban, hogy a helyett, hogy bújába azt énekelte volna: „Ó du lieber Augustin“ — azt énekelte: „Ó du lieber Leopold rum ist hin, zsur ist hin...“

Szomorúság lett erre Rékason, a „Rékasi Trombita“ évenként farsang előtt, mint biztató és végén, mint a mulatságok és zsurok leszámolásáról tudósító, kutyabőrre nyomott lap gyászkeretben jelent meg külön kiadásban, melynek példányai oly nagy keletnek örvendettek, hogy 100 drb kutyadón kívül álló házörző eb kiirtása határozottat el, a hiányzó példányok pótlása végett, melyre a lap nyomandó lett volna.

Csomor Tamásné, született Molnár Margit-hoz is beállított a „Rékasi Trombita“ nyomdafőnöke és kivénhedt, fogatlan, a sok ugatástól elrekedt bundásának, a szent cél iránti tekintetből a tiszteletpéldány díjtalan viszontszolgálata fejében átengedését kérte. Csomorné tiltakozott, a tiltakozás azonban irtózatossá visszahatást szült, az egész község összeszaladt, kimentek a Zagyrva hídjára és miként régen Velenczében a tengert eljegyezte a doge, úgy a „Rékasi Trombita“ szerkesztője, elméjének megvilágosításáért — a lap szükségelt példányainak mire nyomtatásáért a Zagyrva tündérétől tanácsot kért és eljegyezte azt dedanyjáról örökbe kapott és az időben tartott malacztorból kifolyólag ereklyeként őrzött — gyűrűvel.

És ime a Zagyrva tündére egy nagy béka képében megjelenve, elkezdett brekegni, hogy guack-guack, keressetek és találtok — mondá és eltűnt.

A „Rékasi Trombita“ szerkesztője erre, mintha valami nagy kalapács ütött volna fejére, összerázkódott, hüvelyk ujját orrára téve kijelentette, hogy „megvan, megvan és megvan!“

Erre a kijelentésre üdvriadal támadt, az emberek vállukra emelték és elvitték Holovitz Flórián koresmajába, ott sörös palaczk lövöldözés és annak tartalmának elfogyasztása után a felelős szerkesztő, ki csak azt mondta, hogy megvan — de hogy mi van meg, még nem nyilatkozott, a lelkesültség behatása folytán elkezdett szónokolni. Oly nagy lett a csend erre, hogy egy polgáron levő bolha vakaródzását is meg lehetett hallani és szólt:

— Uraim és hölgyeim, ha van lap, mely helyi, ha van lap, mely teli — van — csupán helyi érdekes hírekkel, mitől megengedem, hogy a nem rékasiakat a hideg leli, de annál jobb, ne törődjünk mi közügyekkel, csak öngyomrunkkal, ez most a mai kornak legnagyobb erénye, ne törődjünk azzal, hogy más irigy epétől sárga arczal dühöng, ha a lapot olvassa, mert a „Rékasi Trombita“ a helyett, hogy elhomályosodnék, ettől ellenkezőleg, miként a tavaszi hajnal pirja, lera-gyogja a virágos rétek szivárványos harmatját, éppen úgy gyönyörködteti a rumos thea után a „Rékasi Trombita“ a rékasi lakosok lelkét, elméjét és szívét. Ez a lap, ez a disz lap, melyet csak azért nyomatunk kutya bőrre, hogy a késő századokban is gyönyörködtessük unokáinkat — veszélyben forog. — Igen, veszélyben, mert nem lévén elég kutyadög Rékason, a hiányos példányok pótlására önadakozásból 99 drb beszállított, a 100-ik nem kapható, megtagadta egy kemény szívű hölgy ki elébbre tartja vén fogatlan köhögős kutyájának ugyanis már megszámlált napjainak fenutartását, mint a „Rékasi Trombita“ életét. Uraim és hölgyeim, ez kegyetlenség, ez tyrannizmus, ez Furia-jellemre vall, Xantippe Sockrateshez gyöngébb volt még agg korában is, midőn Sokrates enyelgő czirógatását visszautasítá, mint ez a hölgy most a „Rékasi Trombita“-val szemben. De nem hagyjuk ezt, lelkem, szüm, szívem, mindenem bosszút liheg, egy országot egy kutyáért igen adok, talpra Rékas lakosai, Csomorné kutyájára kimondatott a halálos ítélet, tehát Rékas Dantonja előre, előre Robespierre, gillotín alá az ebet, mert itt — miként Hamlet mondá — egy szó lehet csak: „lenni vagy nem lenni!“

Befejezé — és a rékasiak, ki dorong, ki tört köcsög után szaladva, Jericho falai összedültek volna, fél oly harsogástól, mint a melyet a népáradat rohama okozott, midőn Csomorné házához tolongának.

Szegény Tisza — így hívják a bundást — én nem tehetek róla, hogy ez a neve, a veszélyt megérezte. Hazulról el nem szökhetett, mert a ház körül volt véve, itt is ki akart szabadulni, ott is, sehol ut, sehol szabadulás, végre egy szük nyílást fedez fel és — eltűnik a kamrában.

A „Rékasi Trombita“ szerkesztője, kiszedője, nyomója, az ezres bizottság 10 tagja erre küldetésbe megy. A kamra előtt feláll, hol az egyik ugat, hol a másik, de mivel a rékasiak nem tudnak kutyául ugatni, a bundás nem ült fel nekik, hanem leült és várt. Egyszerre a kamraajtó kinyílik, előre vonul egy vasvilla, azután egy seprő; a bundás hátrál, hátrál, végre egy hordóba, melynek feneke be volt ütve, bevonul és eltűnik.

A deputatio az eredménytelenség felett felbőszülve, félve bár, — de lassan bevonul — „Wo ist das Hund“ — nincs sehol kutya. A düh borzasztó, itt a kutya, ott a kutya, sehol sincsen

rosokól a falukra és tanyákra. Számokban kifejezve a pipadohány és bűnöt együttvéve 14 millió 400 ezer forintot hajtott az államnak, a szivar 15 millió egynehány százezret, a cigaretta 7 milliót. De ez csak közönséges fajtákból. A különlegességek összevéve még négy millióval szaporították a bevételeket. Összesen 45.4 milliót füstöltek el tehát Magyarországon 11 hónap alatt Megemlítjük még, hogy a szivaroknál is változik a közönség izlése. A múlt évben a Hungária, Memphisz, Herczegóvina már nem igen kerestetett, félannyi sem fogyott el belőlük, mint az előző évben. Hunniát, mint ujdonságot, nagyon kapkodták, augusztustól közel 8 millió fogyott el belőlük.

— **Hangversenyek a népnek.** Tekintettel arra, hogy a zene a kedélyt nemesíti általában és művelőleg hat a szívre, külföldön már régebben súlyt fektettek arra, hogy a nemes érzés lehetőleg minél szélesebb rétegekbe elterjedjen s bele vonassék abba a társadalom legalsóbb rétege is. Ez üdvös intézkedést akarják művészkörökben nálunk is meghonosítani, amennyiben ugyanis mozgalom indul meg az iránt, hogy vasárnaponként munkások számára ingyen hangversenyek rendeztessenek.

— **Szökött cseléd.** Nagy László, pusztaszent-királyi lakos lakásáról f évi február 10.-én a délutáni órákban, Muth Nándor kisdorovai születésű és illetőségű, 18 éves. r. kath.. közép termetű, kék szemű, gesztenyeszín hajú cseléd 60 frt és cselédkönyve ellopásával ismeretlen helyre távozott.

— **Egy szegény ember története.** Szegény volt. A szerencsétlenség üldözte. Hét éhező gyermekének és betegen fekvő feleségének nem tudta megkeresni a mindennapi kenyeret, nem annyit, hogy az éhező család ne fázzék. Nyomorgott nap-nap után s vérző szívvel kellett látnia, hogy gyermekei hogy rognak össze az éhségtől, a hidegtől. Végre az Isten megkönyörült rajta, meghallgatta az ártatlan gyermekek imáját. A szegény munkásnak egy könyörülő szív munkát adott s a szerencsétlen ember, ki csak nyomort ismert, megvolt elégedve sorsával. Az Újságírók sorsjátékának utolsó húzása előtt napján valami benső sugallatnak engedve, majdnem öntudatlanul lépett be Gaedicke A. főelárusító Kossuth Lajos-uteza 15. szám alatt levő üzletébe és első keresetéből egy újságíró-sorsjegyet vett magának. Elrejtette a sorsjegyet, hogy hiába való reményeket ne keltsen családja tagjaiban. Másnap vasárnap levén, munkába nem ment, hanem otthon maradt. Ki írja le örömet, midőn egy újságot kezébe véve látta, hogy a főnyereményt az ő sorsjegye nyerte meg. Mint szegény ember feküdt le s mint jó módú ember ébredt fel. Most már elmondta családjának is az esetet s elképzeltetni azt az örömet, mely azután e boldog családi körben uralkodott. A szerencsés ember még aznap felvette a pénzt.

— **Eladás.** Az abonyi erdőben levő szőlőben eladó 8000 kövidinka, 4000 nemes kadár 2000 vegyes Chassla szőlővessző. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Gondolatok.

Az ifjak a jövőben helyezik minden reményöket, míg véneinknek a múlt nyújt vigasztalást.

A remény csalfa déli báb, minél közelebb van, annál elérhetlenebb.

Mi különbség van ész és szív között? az csak hideg tud lenni, ez meleg is.

Szerelmem következése sokszor halál, ez pedig felbontja a szerelem köteleit.

A női szív madár fogó, rá száll a tapasztalatlan, s rabja lesz.

A földi boldogság képzeletünk időtlen magzata.

Ha másokat megbecsülünk önmagunkat becsüljük meg.

Keveset beszélj. sokat tégy, ez az élet bölcsesség.

A jó és rossz mindig karöltve járnak.

A szerelem mindent tehet, de legtöbb boldodot.

kutya. A szenvedély erőt ad a küldöttségnek, a kamra teli van szép káposztafejekkel, ezzel kezdenek dobálni sarkot, hordót, talán ott lesz elbujva a kutya. És mi történik? Amint a káposzta fogy, a rékasiak orrát kellemes illat üti meg, mosolygó kipirult arcok és egy hang tör ki egyszerre, melynek visszhangjaként ezer torokból válaszol: Rum, rum és rum, rum...

A munka lázasan foly, a káposzta félredobáltatik és alatta egy hordó, egy 27 literes hordó találtatott, melyből édes rum-illat párolog.

Egyszerre csend lett, előlép Bartucz Leopold, könyv ered szeméből és felkiált: „Ó édes kis hordóm!” Reá borúl, a társaság utánna énekel: „Theát ittam rummal, szemben theátrummal“, de lassan az ének elmúl és megilletődött könnyes arcok láthatók csak. De nincs fény árnyék nélkül, magyar dohány trafik nélkül s Magyarország Bánffy nélkül; Rékas falu sem lehetett a farsang végén bú-bánat nélkül, mert a hordó üres volt.

Nem lehet a végítélet harsonája oly megdöbbentő, oly irtózatos, mint a mily fájdalomkiáltást erre a családott küldöttség hallatott. De hiába, segíteni a dolgon nem lehetett, mert hát rumos hordó rum nélkül olyan, mint a kés penge nélkül, azaz semmi és semmi.

Csomorné erre az ágy alól, ahová bújt, lábánál fogva kihúzatott és a bűnjellel együtt az ezrek ítélőszéke elé állított és mit volt tagadnia, beismerte, a nagy bünt és ekként vallott:

— Tisztelt Frekvencia! Rum az igaz, hogy nincs, de hordó az van, lássák, ha nincs is rum — azt lehet majd hozni, mert van mibe tenni, hátha hordó sem volna — akkor rumot sem lehetne hozni, mert bár a rum a gyomorba elvihető, de még én nem hallottam, de nem is látam, hogy valaki ruhaszélben, kendőben vagy akár az ember márkában elszállithatta volna a rumot. Örüljenek tehát, itt a hordó üresen, még lehet benne farsangra rum.

Szóla, lelépe és éppen eltávozni akara, de hangjára a bundás előkerüle és hálás pillantást vetve reá, elillana. Elillant volna ő is, de a csendőrök által a járásbirósághoz ottani thea-zsúrok rendezése tekintetéből, minf aki a rummal jól tud elbánni, beszállított.

Ezt olvastam a „Rékasi Trombita“ ma érkezett tiszteletpéldányában, aki nem hiszi, szerezz meg.

Abonyi durung.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. L. Ujszász. B. levelét átadtuk a kiadóhivatalnak, aki, mint ily dolgokban egyedül érdekelt, fog válaszolni.

V. I. — M. I. — K. F. — Helyben. — Köszönet a referádákért.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat, mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatására, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédésére kijelenteni, hogy a vidéki ismételadóknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszéki bejegyzett védjegyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrásy-út 23. sz.

* E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a SZERK.

HIRDETÉSEK.

A **Vasut-utczában**, a Gajzágó-féle kastély mellett egy **nagy bettelek, épületekkel együtt** jutányosan, nagyon előnyös feltételek mellett **eladó.**
Értekezhetni **TEMESKÖZY GERZSON**-nal.
Ugyanott egy szegény ember ingyen lakást kaphat.

FIZETŐKÉPES

osztálysorsjáték

alelárusítók

kerestetnek kedvező feltételek mellett.

Ajánlatok czimzendők:

Általános Tudósító

hirdetési osztályához **K. M. 5.** jelige alatt

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 14.

Ujszász állomáson, az állomás épülettel szemközt **eladó 1200**

□-öl **befásított terület**, vendéglő építésére kiválóan alkalmas és kizárólag e czélból adatik el.

Felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonos:

Dr. Kossuth László
orvos Ujszászon.

Még sohasem

létezett!!

100.000

KORONÁT

lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely

MÁR HOLNAPUTÁN

kedden február hó 21-én fog okvetlenül

MEGTARTATNI,

EGY KORONÁVAL NYERNI.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorsjegy ára egy korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban, dohánytözsdékben és ezen lap kiadóhivatalában.

Melléklet az „ABONY” 8-ik számához.

tompa élű sarok nélküli hosszú vagy fél kerek kapa használandó és azzal is óvatosan kell dolgozni, nehogy a tőkék megsérüljenek, mert a nyitás alkalmával megsértett tőkék — minthogy a vágott seb a töke fejbe feltóduló nedv áramlást akadályozza — azon alul törnek ki a fattyú hajtások és a töke feje lassanként beszárad, megtaplóssodik, meggombásodik és tönkre megy. Ha éjszakánként fagyok járnak, délután négy órakor a nyitással fel kell hagyni, valamint korán reggel a nyitást megkezdeni nem tanácsos, mert a földből kijött és a kemény időjáráshoz szokatlan gyenge részek megfagyhatnak. A szál-vessző szerinti művelés czéljából összeletartatott vessző a délelőtti órákban szabadítandó fel a földből, hogy estig megszáradhasson és ez által az éjjeli fagykártól megóvassék. Azon divó szokással, mely szerint a nyitó munkás egész erejével a kapa fokával oldalba vágja a tőkét, fel kell hagyni, mert ez erőszak által sok világos és alvó rügy tönkre megy, a töke fejről a kéreg és a hánes felpatlan és e helyen fenesedés áll elő, mely a tőkét egyoldalúvá teszi. Ezt meg lehet tenni kisebb ütessel, minthogy ez által is lehull a tőkéről a homok, sőt ha a tavasz száraz, a felszikkadt homokot még a gyenge szél is könnyen megbolygatja és a kinyitott tőkék fejére visszahordja s e szerint a homok talajú szőlőkben mindig csak annyit nyissunk ki, amennyit a nyitók után a metszők feldolgozni képesek. A nyitás nemesek arra való, hogy a tőkék fejét a földből megszabadítsuk és a vesszőt kiemeljük, de még az is a czélja, hogy a földnek minden része alaposan megkapáltassék. Mentől hantossabba nyitjuk ki a homoki szőlőnek a talaját, annál kevesebb kárt tesz benne a szél; ha azonban száraz az idő és rohamos, tartós szelek nagyon bolygatják a homokot, úgy a legveszedelmesebb részeit törekkel vagy szalmával kell meghinteni, amint azt az új ültetésnél t. olvasóinknak már elsoroltam.

Kubiesek János.**A farsang utolsó báljai.**

A múlt vasárnap volt a „Kath. Munkás-Egylet” táncmulatsága, a melyen bár nem volt annyi vendég, mint a házfelszentelés alkalmával karácsonykor, de mégis sikerültnek mondható, miután volt jó kedv virradásig s kényelmesebben mulathattak a bálózók. Felülfizettek: Lukács Gyula 5 frt, Barkó István 2 frt, Szánthó Elek 2 frt. Hóji Nándor 1 frt 50 kr., Sallay Béla, Rithnovszky Antal, Járdány Imre 1—1 frt, Viz Zoltán, Vértes Agoston, Szombathy János, Tantossy Bálint, Orbán Elek, Kássa Sándor, Temesközy Gerzson 1—1 korona.

A „Kath. Olvasó-Egylet” folyó hó 13-ikán nagy érdeklődés mellett tartotta meg délelőtti házfelszentelési ünnepét s este szokott farsangi bálját, melyről tudósítónk a következőket írja:

A „Kath. Olvasó-Egylet” táncvizigalma minden tekintetben megfelelt a hozzá fűzött várakozásnak. Ott láttuk Abony kath. földmives polgárságának zömét, az iparos és úriosztályt kisebb-nagyobb számban képviselve. Az ipartestület termeti ez alkalommal szükeknek bizonyultak, amennyiben azok szorongásig megteltek s a mulatozók százainak jövedve bizony-bizony bármely nagyvárosi vígadó öblös termeit is betöltötték volna.

A fesztelen örömeik között a fehér asztaloknál nemes eszmecsere folyt, toasztok hangzóttak fel, éltetvén Rudnyánszky Lászlót, a nemeskeblű ügybarátot; Viz Zoltánt, az egyház, a tanügy s az egylet fáradhatlan bajnokát; Reinle kapitányt, mint kedves vendéget s a hadsereg képviselőjét, a kath. tanítókat, a Kath. Olvasó-Egyletet, Abony város kath. gazdaközönségét, a szülőket, a határtalan jó kedvvel s példás viselettel mulatozó fiatalságot.

Az erkölcsi sikerekkel karöltve járt az anyagi eredmény is. Kérkedés nélkül ki lehet jelenteni, hogy Abonyban ily sikerült mulatság régen nem volt. Jelenvolt 365 egyén. Belépésekből befolyt: 155 frt 80 kr. Felülfizettek: Rudnyánszky László 5 frt, Huszár Antal apát-pleb. 2 frt, N. N. 3 frt, Szánthó Elek 2 frt, Viz Zoltán 1 frt 50 kr., Reinle kapitány 1 frt 50 kr., Vágó Zs. 1 frt, Temesközy G. 1 frt, Szabó István 1 frt, Molnár János 1 frt, Pikk Ignátz 1 frt, Szombathy János 50 kr., Király János 50 kr., Vértes Agoston 50 kr., Bedekovich Lajos 50 kr., Csupkay Ferencz 50 kr., Havas Samu 50 kr., Vajda Adolf 50 kr., Havas Gyula 50 kr., Havas I. 50 kr., Kássa Sándor 50 kr.,

Schönfeld A. 50 kr., Vörös László 50 kr., Horváth József 50 kr., N. N. 50 kr., Tantossy Bálint 50 kr., Koós Simon 50 kr., Varga Péter 50 kr., Kováts Béla 50 kr., Rithnovszky A. 50 kr., Palásthy Pál 50 kr., Mészáros István 50 kr., Sztahó Lajos 50 kr., Kugler Mihály 70 kr., Poberaj I. 1 frt 50 kr. Összes felülfizetés 33 frt 70 kr. Összes bevétel 189 frt 50 kr. Kiadás 69 frt 50 kr. Jövedelem 120 frt.

Ugy a tömeges pártolásért, mint a nagylelkű felülfizetésekért hálás köszönetet mond az egylet nevében: a rendező-bizottság.

A „Korcsolyázó Társaság” f. hó 14-én tartott jelmez-estélye fényben és kedélyességben egyaránt az ideai farsang legsikerültebb mulatsága volt. Jelmezben voltak: Böresök Ilonka (paraszt leány), Máthé Ilonka (székely paraszt leány), Molnár Etelka (pillangó), Normann Rózi (sweizi paraszt leány) Richter Jusztika (roccoco), Dobozy Kálmánné (magyar úrnő a XVII. századból), Nagy Andrásné és Wolfenstein Gézáné (paraszt menyecskek), Holländer K. (csikós), Máthé Dezső (csoda doktor), Máthé Jenő (székely paraszt legény), Normann József (magyar huszár), Oscher N. (tengerész), Rudnyánszky László (XV. Lajos kora beli francia nemes), Vajda Adolf (XIV. kora beli francia nemes) stb.

A mulatság kora esteli órákban kezdődött s Völgyi Jóska zenéje mellett fokozódó jókedvvel reggeli 5 óráig tartott. — Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Bartók Józsefné, Brück Adolfné, Czappert Zsigmondné, Dobozy Gáborné, Dobozy Györgyné, Dobozy Kálmánné, Eisler Vilmosné, Fördös Károlyné, dr. Györgyi Józsefné, Havas Gyuláné, Havas Ignáczné, Hegedüs Vilmosné, ifj. Kássa Sándorné, Klein Mórné, özv. Kohn Miksáné, Löwenstein Simonné, Máthé Józsefné, Mózes Imréné, Normann Dávidné, Normann Samuné, Nagy Andrásné, özv. Papay Károlyné, Pollák Sándorné, özv. Richter Jakabné, Tesik Józsefné, Triznay Kálmánné, Wolfenstein Gézáné (T.-Györgye), Uhrmann Adolfné, Deutsch Józsefné.

L e á n y o k: Böresök Ilona (T.-Györgye), Czappert Regina, Dobozy Böske, Deutsch Regina, Eisler Szidike, Györgyi Lujza, Györgyi Pólika (Székes-Fehérvár), Kássa Emi, Kássa Juliska, Máthé Ilona, Molnár Etelka, Normann Rózi, Richter Jusztika stb.

F e l ü l f i z e t t e k: Antos Béla és Rudnyánszky László 4—4 frt, Goldschmid Lipót, Háy Mór, ifj. Kássa Sándor 2—2 frt, „Abony” szerkesztősége, Dobozy Gáborné, Dobozy György, dr. Györgyi József, Kássa Sándor, Lnkács Gyula, Reinle János, Saffran Róza, Tesszary Ferencz 1—1 frt. Az összes bevétel 136 frt 80 kr. volt.

Ujabb törvénykezési határozatok.

Oly esetben, midőn a szülői saját vagyontól vásárolt ingatlan tulajdonjogát a vétel alkalmával közvetlenül gyermekeik nevére bejegyeztetik, a gyermekek csak annyi jogot nyernek, a mennyit a szülők részükre tényleg átengednek.

Az 1881. évi 60. t.-cz. 51. §-ának n. pontja szerint oly munkaszerek, melyekkel a végrehajtást szenvedett kézműiparát folytatja, le nem foglalhatók és a „szükséges” szó nem jelenti, hogy csak oly munkaszerek vannak a foglalás alól kivonva, melyekkel a végrehajtást szenvedett önmaga dolgozik. A segédzemélyzet által használt munkaszerek szintén szükséges munkaszerek és ha azok a végrehajtást szenvedőtől elvonatnak, akkor ő képtelenné lesz arra, hogy a segédzemélyzete iránti kötelezettségének megfelelően, a mi nyilván ellenkezik az illető szakasz czélzatával.

Magyar honpolgár a községből (városból) csupán azért, mert ott lakhatási engedély nélkül tartózkodik s települési engedélye nincsen, ki nem tiltható. Az 1866. 22. t.-cz. ugyanis nem csak a magyar állampolgárnak, hanem még a külföldinek is szabad költözködési és lakhatási jogát biztosítja s csak a külföldiekre nézve szabja meg, hogy ha a községben állandóan lakni akarnak, tartoznak ezt bejelenteni s lakhatási engedély nélkül a községben állandóan nem lakhatnak és lakhatási engedély hiányában a községből való távozása rendőri kényszerrel is szoríthatók.

A munkaadó csak az oly segédmunkás I. osztályú kereseti adóját tartozik megfizetni, aki az adótartozás esedékessége idejében nála alkalmazásban van.

Állandó lakásul nem használható, tából készült kertiszoba csak a kibérelt időre esik adó alá.

Tanítónő árvainak a törvényszerű gyámpénzen felül anyjuk félévi fizetésére, az elhunyt tani-

tónő férjének pedig 3 havi temetkezési járulékra törvényes igényük van.

A kártékony háziállatok, nevezetesen a patkányok és egerek kiirtása czéljaira szolgáló mérgek eladása egy a gyógyszerárak, mint az ilyen szerek elárúsítására jogosított üzletek (drogueriák s mérgek-elárúsítására jogosított kereskedések) által csakis az illetékes első fokú rendőri hatóság mindenkor engedélye alapján történhetik, ami teljeseleg kizárja azt is, hogy ilyen czélra mérgek a gyógyszerészek által orvosi vagy állatorvosi rendelvényre külön hatósági engedély csatolása nélkül kiadassanak. Az illetékes első fokú rendőri hatóság a helyi viszonyokat s a megjelölt czelt figyelembe véve adja meg a mérgek beszerzésére az engedélyt, köteles azonban az engedélyezési iratban a kérelmező egyén megbízhatóságát, a kért mérgek minőségét úgy saját vagy az egészségügyi hatóság szakközegének véleménye alapján annak lehető mennyiségét is szám- és szószerint kitüntetni. Az engedélyezési irat mindenkor az illető hivatal pecsétjével is ellátandó. Közfogyasztásra szánt élelmi és tápszerek készítésével és elárúsításával foglalkozóknak (pl. molnároknak, pékeknek, lisztkereskedőknek, mészárosoknak stb.) ilyen czélra mérgek-beszerzési engedély egyáltalában nem adható.

A hozomány-összeg megtörtént fizetésének a ténye nem csupán közjegyzői okirattal, hanem más bizonyítékokkal (t. i. kihallgatott tanúk vallomása által) is bizonyítható.

Közszerzeményt az az értékéből tesz, melylyel a házasság megszűntekor volt vagy az értéke a házasság kötésekor meg volt vagy az értéket meghaladja, amiből következik, hogy aki közszerzeményt keres, azt az értékéből kimutatni tartozik.

Az állandó birói gyakorlat által megállapított jogszabályok szerint a férjétől különválva élő nő, ha a házastársi együttélés felbontására a férj sérelmes magaviselete szolgáltatott okot, az ideiglenes tartás pénzbeli egyenértékét akkor is követelheti, ha külön vagyonnal bir és a nőnek külön vagyona csak a tartási díj mennyiségének meghatározásánál vehető tekintetbe.

MI UJSÁG?

— **Lapunk jelen száma a felhalmozódott anyag miatt kivételesen 6 oldalon jelenik meg.**

— **Községi közgyűlés.** F. hó 20-ikán a képviselő-testület rendkívüli közgyűlést tart, a melynek egyetlen tárgya: A községi közlekedési és közös mezei dűlő utak kijelölése és felmérése tárgyában beadott mérnöki ajánlatok elintézése.

— **A váci püspök betegsége.** Schuster Konstantin megyés püspök tüdőgyulladásból kigyógyult ugyan, de azért betegségéből még nem épült föl teljesen. Az agg püspök állítólag tudatában van annak, hogy végelgyengülésben szenved. Éppen azért végrendeletileg gondoskodott már szolgálóiról. A püspököt különben közvetlen veszély még nem fenyegeti. Rokoni Budapestről naponként meglátogatják a püspököt, vagy tudakozódnak állapota iránt.

— **Búcsúzás.** Dr. Vajda Béla, a helybeli izr. hitközség lelkésze f. hó 16-ikán búcsúzott el híveitől s távozott el új állomására, Losoncra. Reggel volt nála a hitközség tisztelegni egy küldöttség által, amelyet Goldschmid Lipót, a hitközség elnöke vezetett. Délben pedig nagyszámú társaság részvéte mellett bankett tartott, melyen mintegy 80-an vettek részt s ugyanekkor nyújtották át a hitközség tagjai szeretett volt rabbijoknak az emléktárgyakat, mely állott egy díszes kiállítás, fehér borkötésű, ezüst csattos albumból a tekintélyesebb hitközségi tagok arcképével, továbbá egy ezüst serlegből. A bankett alatt 225 frt gyűlt össze a Chevra Kadisa részére. Dr. Vajda Béla emlékére a hitközségi tagok 500 frtos alapítványt tettek szegény sorsú iskolás gyermekek segélyezésére. A bankett után a vasúthoz kísérték a hitfelei között nagy becsülésben állott lelkészt.

— **Az anyakönyvvezető-helyettes ügye.** Még az 1897. decz. 30-ikán tartott képviselő-testületi közgyűlésben történt, hogy felolvasott a belügyminiszter 1897. decz. 7-ikéről kelt 3707. számú határozata, a mely szerint Abonyban külön anyakönyvvezetői állást nem szervez, haj-

landó azonban egy újonnan rendszeresített segédjegyző javadalmazásához évi 300 frt államszegélyvel hozzájárulni. Ennek kapcsán 17 szavazattal 12 ellen határozatba ment, miszerint Temeskőzy Gerzson községi irnok, az időszerinti anyakönyvvezetői helyettes, helyettesek át az anyakönyvi hivatalba, ott mint helyettes végezze az anyakönyvvezetői teendőket, de azért eddigi munkáját, a hagyatéki ügyek ellátását is teljesítse. Ezért a mostani 500 frt fizetésen felül a 300 frt államszegélyből 100 frt fizetésjavításban részesíthessék, az államszegélyből fennmaradó 200 frtból pedig az első jegyző mellé, ahol az időszerint Temeskőzy Gerzson dolgozott, a téli hónapokban egy díjnak alkalmaztassék. A kisebbség segédjegyzői állást ohajtott szervezni 600 frt fizetéssel s azért e határozat ellen felebbezést nyújtott be, a melyben a többek között privát érdeknek van feltüntetve Temeskőzy Gerzson személyének előtérbe tolésa. Most érkezett vissza a miniszteri végzösről értesítő megvebizottsági határozat, mely szerint a miniszter a községi határozat ellen semmi kifogást nem tesz s aszerint a 300 frt államszegély folyósítatni fog. Mi részünkről Temeskőzy Gerzsonban tevékeny, törekvő és tehetséges egyént látunk s csak örvendünk, hogy az ő népszerű személye fogja tovább is végezni a reá bízott anyakönyvi teendőket, ami ez új intézménynek nehezen megszokható terheit a nagyközönségre elviselhetőbbé teszi.

— **Elismerés.** Lapunk szerkesztőjének „Ujabb Költemények” című szépirodalmi műve illetékes körökben is méltánylásra talált. Ezt bizonyítja legalább azon körülmény, hogy őt a minap a Budapesten székelő „Garay János Társaság” (Tudományos irodalmi társaság) rendes tagjává választotta. Az ezt tudató levél egész terjedelmében így szól:

„Tekintetes Viz Zoltán író úrnak Abony. Van szerencsém szives tudomására adni, hogy társaságunk e hó 29-ikén tartott rk. gyűlésében Szászvárosi V. Jenő úr társaságunk elnöke ajánlatára a széptudományi irodalmi téren kifejtett eddigi működése érdemesítéséül rendes tagjává választotta. Midőn ez értesítéssel szolgálok, egyben kérem: sziveskedjék székfoglaló dolgozatát társaságunk titkári hivatalánál bejelenteni stb. Hazafias tisztelettel Thewrewk Árpád, a „Garay János Társaság” alelnöke.

— **Iskolaszék-újítás.** A helybeli rk. iskolaszék három éves megbízatása letelvén, a legutóbbi iskolaszéki gyűlés határozata szerint annak megújításához az előmunkálatok megtétele s a választásra jogosultak névjegyzéke már elkészült. Ez alkalommal a következőkre hívja fel az elnökség az érdekeltek figyelmét: 1. Az iskolaszéki tagok választására jogosult minden kath. férfiú, ki mint a hitközség tagja, vagy azon kívül is, az iskola fentartásához állandóan hozzájárul. 2. A választás szavazó lapok útján történik, a melyek a volt iskolaszéki tagok névsorát foglalják rendszerint magukban és a melyen a választó meggyőződése szerint módosíthat, fősúlyt fektetve arra, hogy a választandó 1. hű tagja legyen valás-erkölcsei tekintetben hitközségének, 2. az iskola-ügyhöz értsen, 3. elvállalt tiszteletbeli állását a gyűléseken való pontos megjelenéssel betöltse. — 3. A választók lajstroma f. hó 19-ikén, 20-ikán és 21-ikén a „Kath. Olvasó-Egylet” jelen új helyiségében tétetik ki, ahol az esetleges tévedésből kimaradt, de választásra jogosult egyének felszólalással élhetnek a három jelzett napon belül. — 4. A választás napja az esperes által határozatlik meg s 8 nappal a szószékről kihirdetetik a hitközségnek. — Tanügyünk nagy lendületet vett fejlődése érdekében kívánatos, hogy a választásnál is ne csupán egyéni rokonszenvek érvényesüljenek, hanem főszempont legyen iskolánk jóléte és haladása!

— **A polgári kör** ma tartja évi közgyűlését, a melyen a számvizsgáló bizottság jelentése olvastatik fel és tárgyalatik; továbbá a tisztújítás ejtetik meg a szokásos lemondások után. A polgári kör egyike városunk legéletrevalóbb egyleteinek s azért érdeklődéssel kísérik annak beléletét, remélve e gyűlés alkalmából is, hogy oly tisztviselőkre irányul a közbizalom, akik odaadással fogják a kör ügyeit vezetni s annak haladásán nemes ambícióval és buzgalommal közre fognak működni.

— **A helybeli ipartestület** rendes évi közgyűlése ma egy hete tartatott meg nagy érdeklődéssel Dobozy György elnökle mellett, Pap Péter iparhatósági biztos jelenlétében. A gyűlés első tárgya a szokásos évi jelentés felolvasása

volt, mely első sorban megemlékezik a mult év nagy halottjáról, Erzsébet királynén tragikus haláláról. Azután beszámol a mult év iparérdekű eseményeiről. A tagok száma ez idő szerint 165 rendes és egy tiszteletbeli (Komáromy József). — A mult évi számadás, mely szerint az 1898. évi bevétel 1446 frt 97 kr., kiadás 1107 frt 39 kr. egyhangulag elfogadtatott s Nagy András pénztárnok részére a felmentvény — a szokott óvások fenntartása mellett — megadatott. Most következett a legérdekesebb tárgy, Szlávi Béla és 46 társa által benyújtott kérvény tárgyalása, melyben az évi tagsági díjnak 2 frtról 1 frtra való leszállítását kérelmezték s mely kérvényt a testületi eljárás azon véleménynyel terjesztett a közgyűlés elé, hogy a tagdíj 2 forint maradjon, mert a testület 1700 frt adóssága, ha csak 50 vagy 100 forintot törleszt évenként, igen soká és tömérdek kamattal ráfizetés mellett lenne lefizetve. Itt kezdődtek aztán az érvelések, ki az 1. ki a 2 frt mellett. Az elnök — igen tapintatosan — szólásra jegyeztette a szólaní kívánókat s mikor jól kibeszélték magukat pro és contra, felállott Pap Péter iparhatósági biztos s kérte a kérvény mellőzését s megmagyarázta a törvény ide vonatkozó intézkedését, mely szerint az ipartestületi tagdíj leszállítását vagy fel-emelését csak alapszabály módosítással lehet eszközölni, a melyet az iparügyi ministeriumhoz kell felterjeszteni jóváhagyás végett, ki az I. és II-od foku iparhatóság és az iparkamara meghallgatása után határoz a módosítás felett, mely hatóságok bizonyára nem véleményeznék ilyen adósság mellett a tagdíj leszállítást. Ajánlja a 2 frt mellett maradni. De Szláviék nem engednek, kérik az ügyet szavazásra bocsájtani. A névszerinti szavazás megejeltvén, beadatott 79 szavazat, melyből a kérvény mellett 35, az ellen 44 szavazat szölt s így a tagdíj továbbra is 2 frt maradt. Azután az 1899. évre szóló költségeloirányzat állapított meg 891 frt 58 kr. bevétellel s 660 frt 05 kr. kiadással. Behajthatlan tagdíjak fejlen 68 forint töröltetett. Következett a tisztújítás egy évi időtartamra. Elnökké egyhangulag Dobozy György lett újjólag megválasztva. Előjárósági tagok lettek: Drubina Lajos, Gál Ferencz, Járdány Imre, Juhász István, Kása István, Kosztolnik János, Meleg István, Nagy András, Varga Péter id., Váradí Lajos, Zelenka Pál, Zombori István. Számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Kapala Sándor, ifj. Molnár Lajos és Sztahó Lajos.

— **Színészet Szolnokon.** A márczius végétől május elejéig terjedő színi-idényre még a mult évben Pesti Ihsz Lajos kapta meg az engedélyt. A későbbi idökre eddig Komjáthy János, Tiszai Dezső, Csóka Sandor és Micssey F. György, az új kecskeméti direktor pályáztak. Tekintve, hogy kilátás van a kecskeméti színikerület újbóli megalakulására, a mely Csóka mellözése miatt nemrégiben dugába dőlt, a pályázatok sorsát majd csak késöbben fogják eldönteni. Egyelőre a kérvényeket érdemlegesen nem intézik el.

— **Tömeges lopás.** Annus Sándor Tápió-Szelei lakos unalmában besétált Abonyba és itt azzal kezdte, hogy Gáspár Ferencztől 4 drb sertést kieresztve, azokat elhajtani akarta, de ezek széjjel szaladtak s így azt onnan elhajtani nem sikerült. Innen Király M. Józsefhez ment, ahol egy fűrészt és vaslapátot, Romhányi Andrásról 3 ágú vasvillát szerencsésen elemelt. Fehér Mihálytól subát, Skultéti János eselédjétől pedig, Domonics Józseftől ruhát akart lopni, de mindkét helyen észrevették és elilant. Erélyes csendőrségünknek feltűnt a furcsán jelmezezett egyén, ki nyakába fűrészszel, kezei közt lapát és villával sétált. Igazolásra felszólították s miután magát igazolni nem tudta, a bünjelekkkel együtt átadatott a czeplédi kir. járásbírósnak.

— **Lökötök.** Azt hittük, hogy a régi betyárvilágnak már régen vége van, hogy most már alig történhetik meg, hogy a betyár lovat lopjon, pedig Tószegről Csutár József és Vincze kárára azok istállójának zárt ajtaját felfeszítve 4 lovat elkötötték és azokon el is lovagoltak. — A lovak leírása a következő: 1. Fakó, herélt, koros, egyik czombján bélyeg, 2. sötét pej, kancza, keresztbe kesely a lába, 3. sötét pej, herélt, két hátsó lába kesely, 4. világos pej, herélt, b. cz. bélyeg.

— **Lopás a templomban.** Amit a szegény anyókák és egyéb vallásos népek az Isten tiszteletére szívük gyullatából adogatnak, erre fájt a foga Molnár József rovott multú, többször büntetett rékasi lakosnak. Február hó 8-án a reggeli istentiszteletet arra használta fel ezen végleg elzüllött ember, hogy a templomba beszökött, ott elbujt és a mikor a hívök eltávoztak, négy gyűjtő-

perselyt bieskájával felfeszített, azok tartalmát 50 krt magához vett és újra elbújva, alkalomra várt, hogy onnan észrevétlenül eltávozhassék. Déli harangozás alatt, míg Talla Gyula harangozott, kiszökött a templomból, de a harangozó észrevette és elfogta. Bünét beismerte, de az 50 kr. felöl nem akart semmit sem tudni, tudniillik a míg a harangozó utánna ment és kereste, ő Oláh Géza czigány társával az 50 krt pálinka alakjában beszedte. Mindketten a czeplédi kir. járásbíróshoz szállítottak.

— **Peronoszpóra viticola** szőlőbetegség elleni vedekezés kötelező voltara nézve a törvényhatóság által szabályrendelet készítettett s az most van kitéve közszemlére a községek jegyzői irodájában.

— **Helyszinelés.** Mérnöki helyszinelési munkálatoknak a folyó évben Rékas, Tápió-Györgye és Újszász községekben teljesítésére a m. kir. pénzügyminiszter engedélyt adatott és az előmunkálatokra vonatkozó rendeletét beküldötte.

— **Talált régi pénzek.** Csomor István és társai szelei munkások nagyobb mennyiségű apró régi pénzt találtak meg a mult évben föld munkájok közben, annak 2 harmada értékében az állam nekik 84 frt 70 kr. folyó értékű pénzt utalványozott ki, melynek felét a földtulajdonos kapta, fele a megtalálók között osztatott ki.

— **Sertésvész.** Jászkarajenő községben megállapított, ismétellen figyelmeztetjük a közönséget, hogy onnan sertéseket, vagy oda sertéseket behajtani tilos. — Aki ez ellen vét, szigorú megbírságolásnak teszi ki magát. — Megemlítjük még, hogy ugyanott a lépfenebetegség is fellépett szörványosan.

— **Segédjegyző, mint anyakönyvvezető helyettes.** Miskolczy József segédjegyző a jászkarajenői állami anyakönyvi kerületben helyettesül neveztetett ki a belügyminiszter által s a házasság megkötése jogával is fel ruházottat.

— **Talált hulla.** Újszászon a vasuti töltés mellett f. hó 14-én egy hulla találtatott. Megállapított munkakönyve alapján, hogy Váradí Sándor zemplénmegyei megyszói illetőségű. — Halálát nyavalyatörés okozta.

— **A színészegyesületből.** Közgyűlés. Az orsz. színészegyesület ezidei közgyűlését március 7—9-én tartja. — Ezuttal történik először, hogy a karénekesek nem testületileg, hanem személyesen egyenkint szavazhatnak a közgyűlési képviselőkre. — **Koncessiók.** A régi igazgatók részére az egyesület tanácsa ismét javasolja a koncessió kiadását; csupán Baranyai Mihályt utasították el. Új igazgatók lesznek: Szendrey Mihály (Kassa), Relle István (Pozsony), Micssey György (Kecskemét), Rakodczay Pál (Szatmár) és Romvári Lajos. A tanács, okulva a Micssey-féle eseten, Rellének is Szendreynek is megszavazta a koncessiót. — **Uj alelnök.** Ditrői Mór végkép lemondott alelnöki tiszteröl; helyébe a tanács Rónaszéky Gusztávot választotta meg, ki azonban szintén vonakodik az elnöki tisztséget elfogadni. — **Fölvételi vizsgák.** Az idei fölvételi vizsgálatokat, mint rendesen — a nagy hét folyamán tartják meg. Az egyesületbe való fölvétel iránti kérvények márczius 1-ig nyujtandók be az orsz. színészegyesület tanácsához.

— **Váljunk el!** Egy francia statisztikus összeállította a városok listáját az európai államokban. Rettenetes dolgok derültek ki ezekből a numerusokból. Rohamosan szaporodik a rosszul sikerült házasságok száma. Igaz, hogy még a növekedő arány mellett is elenyésző esekély az elváltak száma. Százezer eset közül minálunk átlag 30-5 esetben szakad meg hivatalosan is a házassági kötelék. Ez körülbelül a középhelyen áll a többi államokhoz képest. Legkitartóbb a puritán angol nép. Ott mindösze 7 pár ember valik el minden százezerből. Leghűtlenebb a könnyűvértü gallus, mert ott 81 az arány szám. A legrohamosabb a növekedés Romániában. Ha így halad, mint az utolsó években, nemsokára utoléri e tekintetben Franciaországot.

— **Elfüstölt milliók.** Érdekes az a statisztika, melyet a trafikbeli termékek fogyasztásáról tettek közzé a napokban. E szerint a mult év első 11 hónapjában 800 ezer forinttal emelkedett ily ezimen az állam bevétele, a mely azonban csakis a szivaroknál tapasztaltatott, mert ellenkezőleg a pipadohány az előbbi évekhez képest csökkenést mutat, ami annyit jelent, hogy a mind inkább elkényesedő izlés a szivarozás felé hajlik s lassanként a pipát, a mely pedig a dohányzás legegészségesebb neme, kiszorítja a vá-